Digitale geletterdheid in de lerarenopleidingen

DGinLero

Startbijeenkomst

3 november 2026

DIGITALE GELETTERDHEID IN DE ACTUALITEIT

NOS Nieuws • Gisteren, 15:30 • Aangepast gisteren, 16:26

Geen AI voor kinderen in het basisonderwijs, zegt Tweede Kamer

AA

Het gebruik van generatieve AI in de klas moet voor kinderen in het basisonderwijs worden verboden. Een Kamermeerderheid steunt een voorstel hierover van Volt en het CDA.

"We mogen niet dezelfde fout maken als toen sociale media kritiekloos werden omarmd", zegt Kamerlid Dassen van Volt. CDA-Kamerlid Armut: "Generatieve AI voegt voor basisschoolleerlingen wat ons betreft niks toe."

Bron: nos.nl

DIGITALE GELETTERDHEID IN DE ACTUALITEIT

NIEUWS

Bij een megahack van cryptobeurs Binance is zo'n zes miljard dollar gestolen

Marloes de Koning

30 oktober 2026 om 7:14 • Leestijd 1 minuut

Bron: nrc.nl

DIGITALE GELETTERDHEID IN DE ACTUALITEIT

Rellen

Gen Z-protest afgeblazen vanwege vrees voor kaping door extreemrechts. Toch blijven oproepen om te demonstreren online rondgaan

Oproepen tot gen Z-protesten in Nederland circuleren op sociale media. Sinds de grote jongerenprotesten in Frankrijk zijn ook in Nederland jongeren in beweging aan het komen. Maar de aangekondigde demonstratie in Amsterdam is afgelast.

Bron: trouw.nl

DIGITALE GELETTERDHEID IN DE ACTUALITEIT

NIEUWS

ChatGPT in Nederland vaker bron van technisch en praktisch advies dan schrijfhulp

Nederlanders gebruiken ChatGPT steeds vaker voor andere zaken dan voor hulp bij het schrijven van teksten. Praktische hulpvragen en informatieverzoeken beslaan een steeds groter deel van de prompts.

Bron: volkskrant.nl

DIGITALE GELETTERDHEID VAN KINDEREN EN JONGEREN

- Monitor Digitale Geletterdheid (2023): leerkrachten geven hun leerlingen een 4,7 (t.o.v. 6 in 2021)
- International Computer and Information Literacy Study (ICILS) geeft een vergelijkbaar beeld

- DIGCOM (2024): veel tijd van jongeren naar digitale media en technologie, maar gezond gebruik is lastig

- PISA 2029: Media & Artificial Intelligence Literacy (MAIL) assessment

DIGITALISERING IN, VAN EN ROND HET ONDERWIJS

- Onderwijsraad (2017): (te) breed en gevarieerd digitaal aanbod en te weinig didactische/pedagogische visie
  - Advies in voorbereiding: AI en digitalisering (verwacht begin 2027)
- Nederland loopt internationaal voorop qua digitale infrastructuur, maar relatief weinig aandacht voor DG

KERNDOELEN DIGITALE GELETTERDHEID

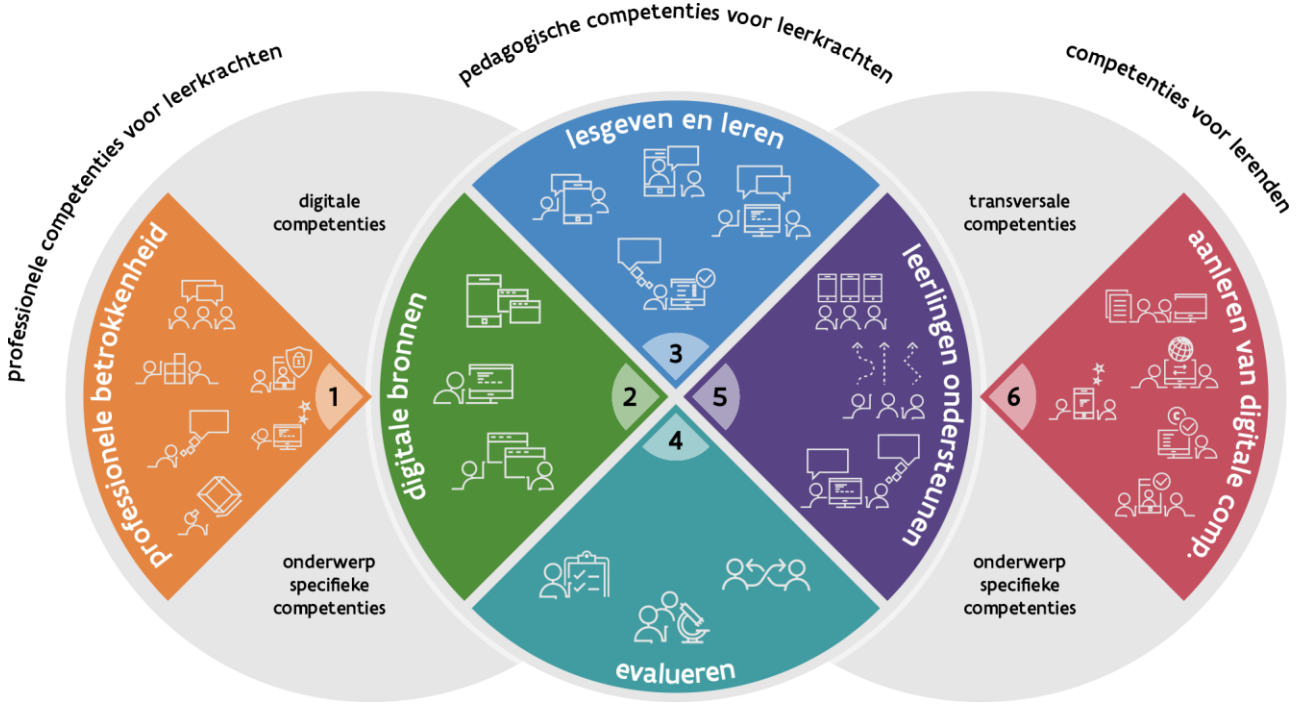
- Kerndoel 22/ABCD: **De leerling zet digitale technologie en digitale media in**
- Kerndoel 23/AB: **De leerling creëert digitale producten**
- Kerndoel 24/ABC: **De leerling participeert in de gedigitaliseerde wereld**

- Wet primair onderwijs: Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs te bereiken doelstellingen hanteert.
- Wet voortgezet onderwijs: Het onderwijs is voor de eerste twee leerjaren op doelgerichte en samenhangende wijze gericht op het realiseren van de kerndoelen.

DIGITALE GELETTERDHEID VAN LERAREN

- Wat moeten leraren kennen en kunnen (en vinden?) qua digitale geletterdheid om leerlingen digitaal geletterd te maken?
- Bijvoorbeeld *DigCompEdu*

DIGITALE GELETTERDHEID EN LERARENOPLEIDINGEN

- Hoe digitaal geletterd moet een *startbekwame* leraar zijn? Kennis / vaardigheden / attitudes
- Wat vraagt dit qua opleiding? Hoe moeten onze curricula (her)ingericht worden?
- Welke set aan kennis, vaardigheden en attitudes vraagt dit van lerarenopleiders?

PROJECT *DGinLero*

- Digitale geletterdheid als nieuw leergebied vraagt veel van lerarenopleidingen
- De meeste opleidingen zijn zoekende
- Middelen vanuit het ministerie (onderdeel van groter implementatieplan)

- 2026-2029: project Digitale Geletterdheid in de Lerarenopleidingen (*DGinLero*)

Hoe kunnen de nieuwe kerndoelen digitale geletterdheid op zinvolle wijze geïntegreerd worden in de curricula van de lerarenopleidingen?

PROJECTTEAM

Mbo

- Anika Embrechts en Daniëlle de Graaf-Mans (ROC van Twente): mbo

Hbo

- Gerard Dummer (HU): po-hbo
- Lex Verheesen (HU): vo-hbo

Wo

- Chevy van Dorresteijn (VU): po-wo
- Jacqueline Nijenhuis-Voogt en Rosalie Reede (RU): vo-wo

Klankbordgroep: vertegenwoordigers van ADEF, LOBO, ICL, Velon, SLO en OCW

PROJECTDOELEN

1. Het formuleren van een gemeenschappelijke visie m.b.t. de implementatie van de nieuwe kerndoelen digitale geletterdheid in de lerarenopleidingen;
2. Het verzamelen en (door)ontwikkelen van onderwijsmateriaal rondom digitale geletterdheid dat gebruikt kan worden binnen lerarenopleidingen;
3. Curriculumbewustzijn creëren binnen instellingen wat er mogelijk én nodig is om de nieuwe kerndoelen Digitale Geletterdheid op zinvolle wijze te integreren in de curricula van initiële lerarenopleidingen.

UITGANGSPUNT

Sectoroverstijgend waar mogelijk,
sectorspecifiek waar nodig

TIJDLIJN VAN HET PROJECT

- Tot begin 2027: gemeenschappelijke visievorming
  - Velon-congres, OCW Dichtbij, Nationale Lerarendag van AI & Digitale Geletterdheid, Onderwijs Research Dagen
  - In afstemming met ADEF / LOBO / ICL en Velon

- Voorjaar 2027 – Begin 2029: werkgroepen per opleidingscontext (mbo/hbo-po/wo-po/hbo-vo/wo-vo)
  - Verzamelen van bestaand onderwijsmateriaal
  - (Door)ontwikkelen van onderwijsmateriaal
  - Materiaal is open-access, vrij beschikbaar en adaptief (© CC BY SA)

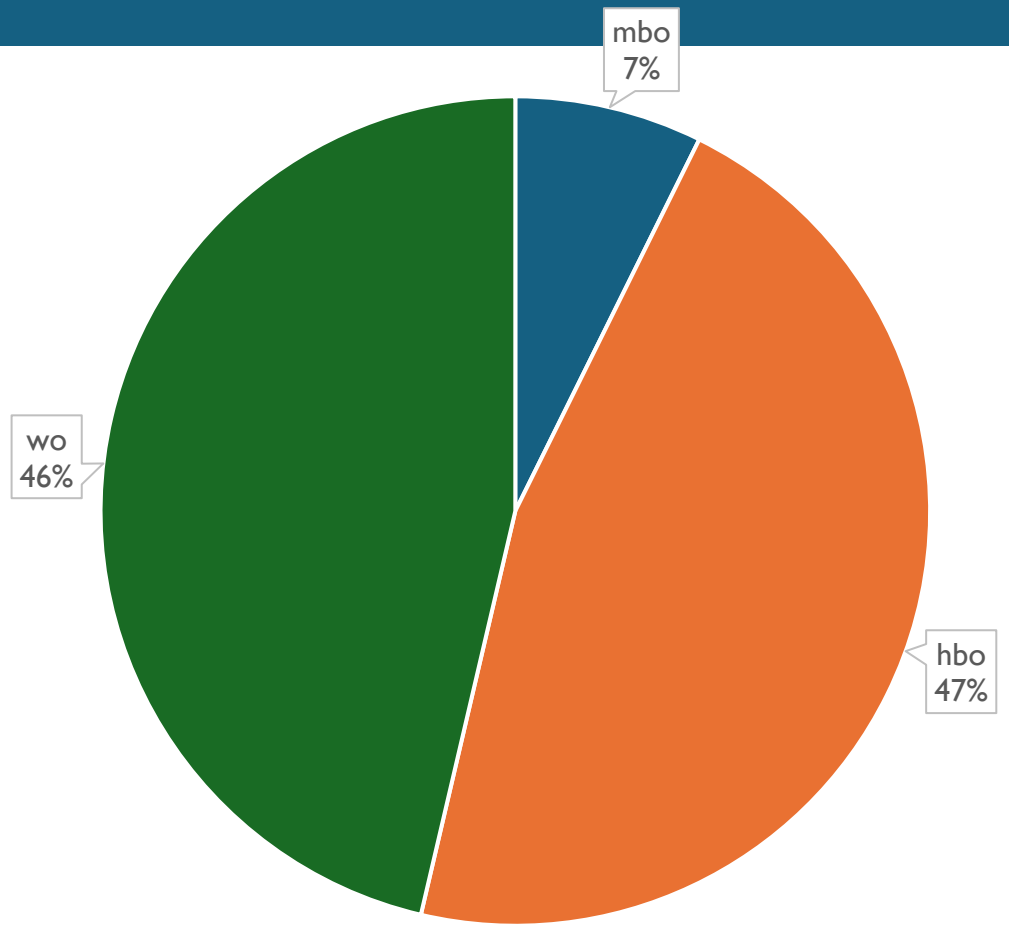
Leden gezocht! Start voorjaar of najaar 2027: 0,1-0,2 FTE per deelnemer

BELANGRIJKE AANDACHTSPUNTEN

- Verschillen tussen opleidingscontexten
  - Kennisbases (o.a. digitale geletterdheid) zijn afspraken tussen hogescholen
  - Universiteiten zijn niet (bestuurlijk) gebonden aan kennisbases
- Initieel versus post-initieel opleiden
- Herijking bekwaamheidseisen (start- naar vakbekwaam)
- Aanpalende initiatieven
  - Groeifonds-projecten: NAPL, Ontwikkelkracht, Impuls Open Leermateriaal, Edu-V, NOLAI
  - Politiek: talentstrategie, actieplan digitalisering in het funderend onderwijs, gezond schermgebruik, Europa (DSA/BIK+)

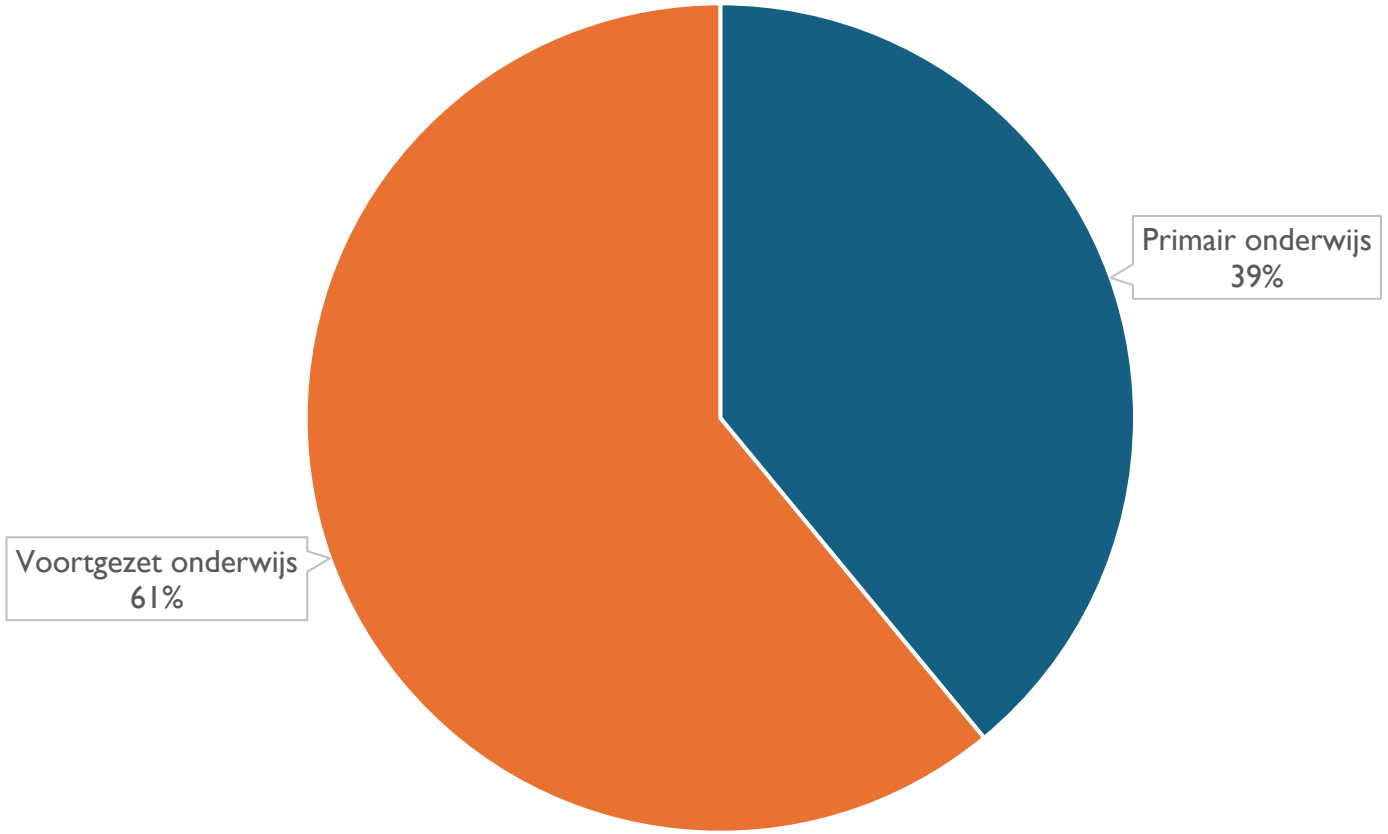
VANDAAG: VISIEVORMING

73 aanmeldingen

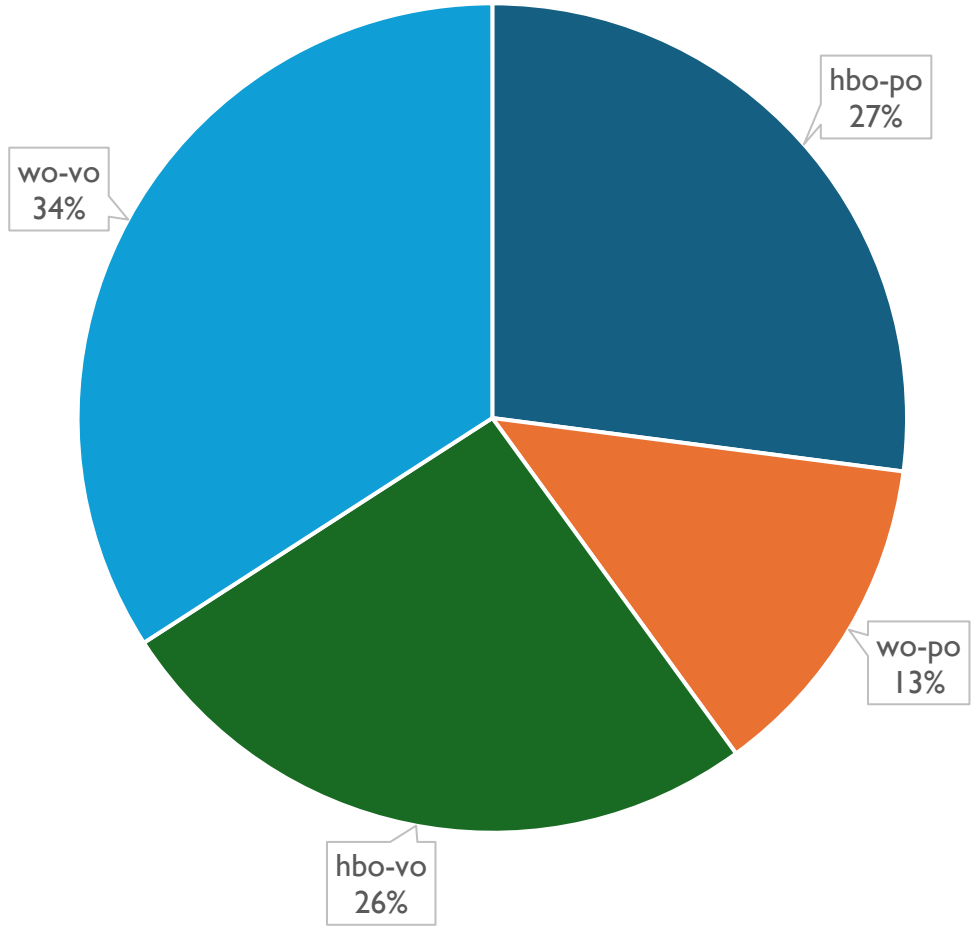
VANDAAG: VISIEVORMING

73 aanmeldingen

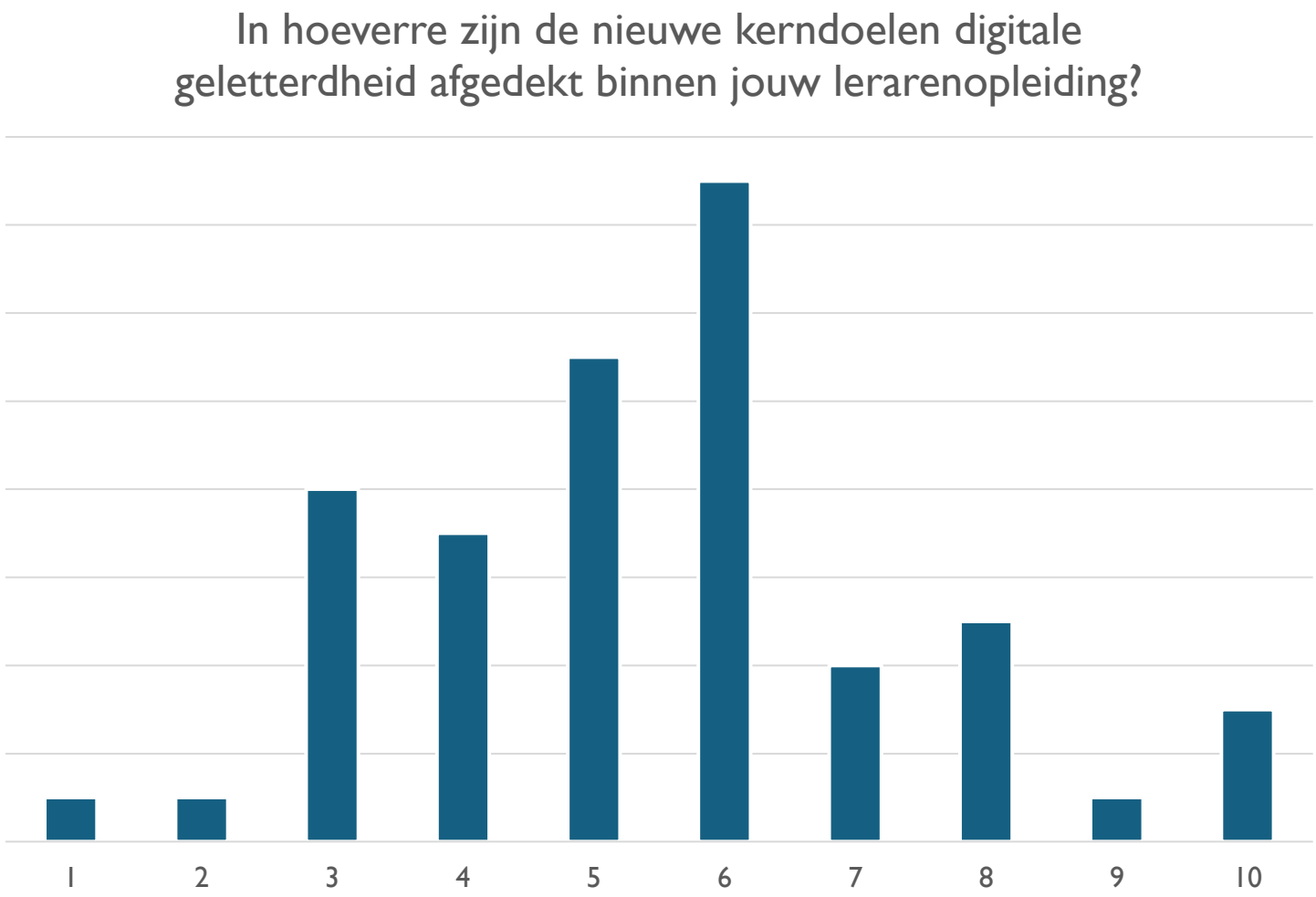
VANDAAG: VISIEVORMING

73 aanmeldingen

VANDAAG: VISIEVORMING

73 aanmeldingen

VANDAAG: VISIEVORMING

73 aanmeldingen

1. Lerarenopleiders en docenten (30)
2. Vakdidactici en vakexperts (8)
3. Onderwijs- en curriculumontwikkelaars (10)
4. Opleidingsmanagers/-coördinatoren (9)
5. Beleid en projectleiders (10)
6. Onderzoekers (7)

HET WOORD IS AAN…

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Grietje Bijl

Arjwan Al Fayle

TOT SLOT

WAAROM
MOEILIJK DOEN

ALS
HET SAMEN KAN

Loesje

POSTBUS 1045 6801 BA ARNHEM GIRO3254768

DAGPROGRAMMA

09.00 – 10.00 uur	Inloop		Centrale hal	
10.00 – 10.45 uur	Opening		HL15-7.002	
11.00 – 12.30 uur	Ronde 1:	mbo:	HL15-3.086	(**KOFFIE!** ☕)
		hbo-po:	HL15-3.088	
		hbo-vo:	HL15-3.090	
		wo-po:	HL15-3.094	
		wo-vo:	HL15-3.096	
12.30 – 13.30 uur	Lunch 🥪		Centrale hal	
13.30 – 15.00 uur	Ronde 2:	po:	HL15-3.086	
		vo:	HL15-3.088	
15.00 – 16.00 uur	Borrel 🍻		Centrale hal	